

Утвърждавам: _____

Директор: Румяна Здравкова

СТРАТЕГИЯ

**ЗА РАЗВИТИЕ НА 102 ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ
„ПАНАЙОТ ВОЛОВ”
ЗА ПЕРИОДА 2021 -2025 г.**

Приема се на основание чл. 263, ал. 1, т. 1 от ЗПУО

I. ВЪВЕДЕНИЕ

“Разковничето на стратегията не се крие в това да избереш пътя към желания успех, а в това да направиш избора си така, че всички пътища да водят към него.”

Том Хопкинс

Настоящата стратегия проектира развитието на 102 ОУ „Панайот Волов“ през следващите години чрез оптимизиране и иновиране на технологиите, методите, средствата и организацията в съответствие с приоритетите за развитие на образованието в Република България и принципите на общото европейско образователно пространство. Четиригодишната програма за развитие на 102 ОУ „Панайот Волов“ за периода 2021 - 2025 г. е изготвена въз основа на опита на педагогическата колегия и административното ръководство в сферата на образованието, с участието на Училищното настоятелство /УН/ и Обществения съвет /ОС/. Нашите приоритети отчитат специфичните особености и традиции на училищната образователна среда и представят нашите виждания в търсенето на собствен облик, в който се влитат традициите на образователната ни система и насоките за европейско развитие на училището; за изграждане на личности чрез формиране на ключови компетентности и способности за самостоятелно усвояване на знания. Новите реалности изискват от нас да обърнем специално внимание на възпитанието като основа за формирането на характера и успешната социализация на подрастващите.

Нашият екип поема отговорност да провежда училищна политика, в която водеща роля имат образованието, възпитанието и личностното развитие на децата и младите хора в 102 ОУ „Панайот Волов“, ангажира се с постигането на планираните резултати при прозрачност и отчетност на управлението.

Новата мисия на училището е изготвена и съобразно Закона за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/, както и **Насоките за работа на системата на училищното образование през учебната 2020-2021 година в условията на COVID-19**, в които са изведени следните принципи и **насоки за работа** на училищното образование:

- образованието като национален приоритет, ориентиран към интереса и мотивацията на ученика;

- запазване и развитие на българската образователна традиция;
- съхраняване и утвърждаване на българската образователна идентичност;
- ранно откриване на заложите и способностите на всяко дете и насърчаване на развитието и реализацията им;
- придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА УЧИЛИЩЕТО И ВЪНШНАТА СРЕДА

Анализът на състоянието на училището е необходимо условие за определяне вида и посоката на стратегията, база за формулиране на приоритетите, специфичните цели и мерки.

1. Ученици

В 102 ОУ „П. Волов“ се обучават ученици от I до VII клас, живеещи както в района на училището, така и извън него. Въпреки влошените демографски показатели броят на учениците относително се запазва.

Анализът на движението на учениците по степени на образование показва, че децата се преместват основно по семейни причини, поради смяна на местоживеенето и напускане на страната.

• Паралелки

Училището има оптимален капацитет за обучение на 16 паралелки при едносменен режим на обучение. В момента са 15 паралелки / 8 начален етап и 7 прогимназиален/, от 1. клас до 6. клас включително по желание на родителите се организира целодневно обучение.

През анализирания период успяхме да изградим работеща система за поощряване на добрите изяви на учениците, както и налагане санкции на ученици, неспазващи Правилника на училището. Тази система доведе до промяна в общоучилищния колектив – все по-често се говори за добрите и положителните прояви, а негативните остават на заден план. Сред учениците се наблюдава стремеж към доброто, към разкриване на заложените дарби и способности, към прояви на взаимопомощ и подкрепа.

Средният годишен успех на училището през периода 2016-2020 г. е постоянна величина; наблюдава се тенденция към увеличаване на неизвинените и извинените отсъствия поради често боледуване на децата.

- **Децата със СОП**

Нашето училище приема деца и ученици със специални образователни потребности, като осигурява и необходимата за тяхното интегрирано обучение подкрепяща среда. Ние смятаме този факт за много добро постижение, тъй като изисква нови подходи и по-високо ниво на професионализъм, обогатен с психологизъм и медицински познания.

2. Кадрови ресурси

- **Педагогически колектив и обслужващ персонал**

През учебната 2019/2020 г. щатният персонал е 44, от които 38 щата педагогически персонал и 6 щата непедагогически. Училището се управлява от директор, подпомаган от един заместник-директор по учебната дейност /ЗДУД/. Всички преподаватели са с висше образование, ОКС „магистър“ и/или „бакалавър“, в училището работят и училищен психолог, ресурсен учител и логопед. Голяма част от учителите са с дългогодишен опит, системно посещават квалификационни курсове за подобряване на качеството на обучение и усвояване на новите изисквания, не са имали дългосрочни отсъствия от учебните занятия и учебният материал се предава съгласно Държавните образователни стандарти и изисквания /ДОС и ДООИ/. Носители на професионално-квалификационни степени са 80 % от учителския състав. През изминалия период съставът се обнови с нови и млади кадри, които спомогнаха за осъвременяване и обогатяване на методите за преподаване и комуникация с учениците.

- **Силна синдикална организация**

В училището има три синдикални организации, които имат положително влияние при регулиране на трудовите отношения с директора на училището, участват при определянето на диференцираното заплащане и останалите допълнителни трудови възнаграждения съобразно подписан колективен трудов договор.

3. Образователно-възпитателен процес

Училищният учебен план е разработен на основата на утвърдени учебни

102 основно училище „Панайот Волов“

планове на Министерството на образованието и науката /МОН/. Приема се на заседание на Педагогически съвет /ПС/ и се утвърждава след съгласуване с ОС.

В 102 ОУ „Панайот Волов“ през учебната 2019/2020 г. са заложили традиционно от I до IV клас избираеми учебни часове /ИУЧ/ по български език и литература, човекът и обществото, информационни технологии, математика и хореография, както и факултативни учебни часове /ФУЧ/ по руски и хърватски език.

От V до VII клас също са заложили ИУЧ и ФУЧ по български език и литература, човекът и природата, информационни технологии, руски език, изобразително изкуство, биология и ЗОО, математика, физика, хореография.

През изминалия период в нашето училище се утвърди изучаването на втори чужд език – руски и хърватски.

През учебната 2019/2020 г. няма ученици, оставени на поправителни изпити. Всички ученици и родители са запознати с графици за консултации по предметите и консултирането на родители и ученици. За повишаване ефективността от тези консултации се препоръчва по-голям контрол от класен ръководител и коментар на всяка родителска среща.

През 2019/2020 учебна година учениците участваха в различни извънкласни дейности:

- В Национална олимпиада „Знам и мога“ за учениците от IV клас;
- Във всички състезания, организирани от СБНУ – по всички учебни предмети;
- В национални олимпиади по: български език и литература, математика, физика и астрономия, химия, биология и здравно образование, история и цивилизация, география и икономика за учениците от V до VII;
- В чест на празниците 9 май – Ден на Европа и 24 май – Ден на славянската писменост и култура учениците, съвместно с техните класни ръководители и други преподаватели, изработиха онлайн видеа с поздравления - лични творчески проекти, включващи рисунки, любими стихотворения и др.;
- Бяха организирани посещения на музеи и картинни галерии с цел разширяване на знанията по отделните предмети, изнесени спортни дейности /Спортен полуден – есенен крос в Северен парк/;
- Проведените екскурзии с цел живот и учене сред природата, доразвиха уменията на учениците свободно да интерпретират понятията от

уроците, като по този начин се повиши ученическата мотивация;

- Участието в проведените състезания и олимпиади беше масово и активно, което показва по-високата мотивираност на учениците и желанието им да участват в състезания от типа на НВО и приемните изпити. Резултатите са много добри и има класирани ученици за областен кръг на олимпиадите по физика и астрономия; математика и „Знам и мога“;
- В организирани училищни конкурси - литературните есета, презентирани на конкурсите, показаха, че учениците имат ново отношение към собствения текст, към изработването му, към редактирането му и така подготвиха своята езикова компетентност за изпитите;
- По БЕЛ, математика и за деца със СОП се проведеха допълнителни присъствени часове с ученици, които не бяха достатъчно активни по време на дистанционното обучение /за периода март – юни 2020 г./ и имаха нужда от допълнителна подкрепа, съгласно наредбата за приобщаващо образование на МОН;
- Създаване на условия за изгражданена училищна STEM среда с цел повишаване интереса на учениците и техните постижения в областта на науката и технологиите; придобиване на необходимите знания и умения за успешно професионално реализиране; обучение чрез методи, близки до бизнеса и реалния живот; насърчаване на творчеството и взимане на иновативни решения.

4. Материална и учебно-техническа база

Училището разполага с много добра материална база. В периода 2019/2020 г. се извърши цялостен ремонт и реконструкция на сградата по проект на Столична община за саниране на сградата, подобряване на материалната база и асфалтиране на двора.

Училището разполага с много добра база за внедряване на ИКТ в образованието. Компютърният кабинет е изцяло обновен, с локална мрежа и достъп до интернет. На преподавателите е осигурен непрекъснат достъп до интернет и различни технически средства за обезпечаване на образователно-възпитателния процес.

Библиотечният фонд се обновява ежегодно с помощта и участието на ученици, учители и родители.

Необходимата училищна и учебна документация се осигурява своевременно и в срок.

102 основно училище „Панайот Волов“

С цел опазване живота и здравето на ученици и персонал е изградена електронна система за видеонаблюдение, осигурена физическа охрана и СОТ.

5. Финансиране

102 ОУ „Панайот Волов“ е общинско училище и се финансира чрез утвърдения единен разходен стандарт за 1 ученик за съответната финансова година от държавния бюджет чрез бюджета на община Столична. От 2007 г. училището е на делегиран бюджет.

Финансирането на училището според настоящата стратегия ще бъде осъществено и чрез:

- Дарения;
- Собствен труд и труда на родителите за осъществяване на вътрешни текущи ремонти, подобрения и естетизиране на учебните помещения;
- Разработването и реализирането на проекти към различни институции – МОН, МК, ЕСФ и др. През отчетения период за 2019/2020 г. училището с успех реализира работата си по следните програми и проекти:
 - училището работи по проектите „Образование за утрешния ден“, „Подкрепа за успех“; „Възпитаване в добродетели“.
 - Национална програма /НП/ „Без свободен час“, модул „Без свободен час в училище“ и НП „Занимания по интереси“;
 - проект „Мобилизиране на млади европейци в подкрепа на целите на устойчивото развитие“ (*Walk the Global Walk*), насочен към укрепване на сътрудничеството между местната власт, гражданския сектор и образователни институции в страни от и извън Европейския съюз за създаване на обща образователна рамка по глобалните цели на ООН за устойчиво развитие.

6. Външни фактори

Почти всички деца от училището живеят с родителите си, няколко с единия от родителите, единици с бабите и дядовците си. Над 70% от децата живеят в много добри и добри условия в домовете си, обгрижени от своите родители. Забелязва се тенденцията децата да прекарват повече време в училище и по-малко в семейна среда.

В началните класове – 90% посещаемост на родителските срещи, съпричастност към проблемите на детето.

Индивидуални допълнителни разговори с родителите при необходимост.
Стратегия за развитие на 102 ОУ „П. Волов“ за периода 2021/2025

Преди и при налагане на санкция на ученик по чл. 199-207 от ЗПУО и чл. 44-49 от Правилника за дейността на училището, се уведомяват родителите и отдел “Закрила на детето” към Дирекция “Социално подпомагане” – Сердика.

Училището работи активно с УН и ОС, като се обсъждат всички въпроси около материално-техническата база, присъстват и финансово подпомагат инициативите на учениците.

ИЗВОДИ:

1. Резултатите от образователно-възпитателния процес и средният успех за училището се поддържат на много добро ниво.

2. Въвеждането на нови технологии в работата на преподавателите, управлението на училището и работата по проекти са положителен елемент от дейността на училището.

3. Като положителна може да се отчете тенденцията за поощряване на добрите изяви на учениците.

4. Работи се в посока по-голяма популяризация на дейността на училището (чрез уебсайта на училището, чрез медиите – електронни, вестници и др.) и постиженията на учениците му. Приоритет в дейността на училището се дава на извънкласните дейности и форми на работа с учениците в свободното им време.

5. Изработване на единни педагогически изисквания в начален и прогимназиален етап.

III. SWOT анализ

Целта на SWOT анализа /силни, слаби страни, възможности и заплахи/ е да се определи количествено и качествено състоянието на училището като система. Приложи се групов метод на работа с цел оценката да бъде по-обективна. Чрез него се поставя стратегическата диагноза и е база за извеждане на стратегическите цели и мерки. В зависимост от преобладаващата тенденция се дефинира видът на стратегията, която следва да бъде приета.

СИЛНИ СТРАНИ	ВЪЗМОЖНОСТИ
• Критерии за прием в I клас и целодневно обучение за учениците от I – VI клас; • Прием на ученици извън района на училището; • Много добра работа с деца със СОП; • Добро представяне на седмокласниците на НВО; • Среден годишен успех на училището – много добър; • Много добри постижения при участия в конкурси и състезания в различни области; • Квалифициран педагогически и непедагогически персонал; • Изградени вътрешноучилищни комисии и методични обединения и работа по повишаване на квалификацията; • Ежегодно изработване на план за квалификация на персонала;	• Сформиране на паралелки с конкретна насоченост към дадена културно-образователна област. • Провеждане на рекламни кампании; • Изработване на конкретен план за повишаване квалификацията на персонала; • Провеждане на вътрешноучилищни квалификационни форми (дискусии, форуми, работа в групи, споделяне на опит и др.); • Разработване и управление на проекти; • Разширяване на връзките с НПО и други организации и институции с цел реализиране на партньорски проекти и съвместни инициативи; • Включване на родителите в

• Реновирана материална база и обновяване на класните стаи и учителската стая, допълнително оборудване и осъвременяване на класните стаи с нови технически средства, интерактивни дъски и осигуряване на шкафчета по НП на МОН „Осигуряване на съвременна образователна среда“, модул „Осигуряване на ученически шкафчета“; • Изграждане на „училищна STEM среда” с цел да се повиши интереса на учениците и техните постижения в областта на науките и технологиите; • Осигуреност със задължителна документация; • Наличие на електронни учебници и дневници; • Отлично управление на финансовите средства в условията на делегиран бюджет; • Традиция в колектива ни е наставничеството – да се помага на младите и новоназначените учители; • Организиране на едnodневни екскурзии, зелени и бели училища, посещения на театри, музеи, изложби и др. • Въвеждане на елементи от ученическа униформа; • Много добра превантивна работа срещу агресията у децата; • Цялостна работа и отлични резултати на учениците в различните видове изкуства;	училищни инициативи и съвместни дейности; • Разширяване на извънкласните форми на работа с учениците в свободното им време; • Провеждане на конкурси, изложби за изява на добрите постижения на учениците; • Популяризиране на руския език и култура в училищната среда чрез изучаването на танци, песни, тематични празници на руската култура; • Продължаване на съвместната работа с РКИЦ; • Продължаване на съвместната дейност по образователен обмен с образователни институции от РХърватия, Посолство на РХърватия у нас и Посолство на РБългария в Хърватия и изучаване на хърватски език в училище; • Продължаване на традицията за подпомагане на младите и новоназначените колеги.
---	--

- Много добро взаимодействие с институциите;
- Добър международен обмен на образователен опит;
- Утвърждаване и разрастване на интереса към втори чужд език – руски език, хърватски език;
- Участие на хореографските паралелки в празници, извънучилищни конкурси, концерти и фестивали на национално ниво.
- Много добра екипна работа - дух на творчество, добронамерена атмосфера и взаимна подкрепа;
- Извеждане на възпитателната работа като решаващ фактор за подобряване на УВП;
- Тенденция за поощряване и популяризиране на добрите изяви на учениците;
- Организиране на благотворителни базари и концерти с цел набиране на средства за кампанията „Българската коледа“;
- Похвали и получаване на благодарствени писма и поздравителни адреси от МОН, РУО, родители и други институции за успешна организация и провеждане на дистанционно обучение в периода март-юни 2020г. и участие в други инициативи.

СЛАБИ СТРАНИ	ЗАПЛАХИ
• Недостатъчна превантивна работа по популяризиране дейността на училището с цел привличане на ученици във всички класове; • Слаби училищни изяви и недостатъчно участие на учениците в различни спортни дейности; • Дежурството на учителите в училище; • Слабости в организирането на ученическото самоуправление; • Недостатъчно добри резултати на учениците от седми клас на НВО; • Нередовното носене на ученическа униформа; • Недостатъчно опазване на МТБ от учениците – прогимназиален етап; • Недобро използване на библиотечния фонд и необходимост от обновяване със съвременна литература.	• Силна конкуренция – наличие на голям брой училища в района; • Нарастване на социалните различия между учениците; • Големи изисквания и очаквания от обществото към образованието, но ниска степен на активност и съпричастност; • Посегателства върху сградата и двора на училището от външни неизвестни извършители.

Направените анализи на факторите на вътрешната среда, както и SWOT анализът разглеждат четири елемента, които идентифицират училището като относително балансирана институция между две основни сумарни въздействия / позитивно и негативно/.

102 ОУ	Положително влияние	Отрицателно влияние
Вътрешна среда	Силни - 28	Слаби - 8
	Възможности - 14	Заплахи - 4
Общо/абсолютен дял/	42	12

IV. МИСИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

Да формира добре възпитани личности с висока интелектуална подготовка и култура; с ярко изразено гражданско съзнание и поведение, способни за ефективна обществена реализация.

Възпитание и обучение според Държавните образователни стандарти и изисквания.

Адаптиране на училищния план към евентуално провеждане на дистанционна форма на обучение в условия на пандемия и други форсмажорни обстоятелства.

УВР да бъде насочена към адекватно ориентиране в динамично променящия се съвременен свят и създаване на високо отговорно поведение за участие в обществения живот.

Усвояване и формиране на общочовешки и национални ценности, възпитаване на нравствени добродетели и стимулиране на творческите заложби.

V. ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

Училището се стреми да формира личности, които имат отговорно отношение към ученето като основен техен ангажимент и проявяват активно отношение към социалната среда, уважение към гражданските права и отговорности, нетърпимост към проявите на агресия и насилие.

Педагогическият колектив се стреми да усъвършенства професионалните си умения и да работи като екип от високо отговорни личности, проявяващи съзнателно и активно отношение за съдбата и развитието на 102 ОУ като институция.

Съобразно съвременната динамична среда учителят да проучва нови форми за удовлетворяване на образователните потребности на учениците. Да умее да реструктурира пространството и времето на обучение. Да комбинира технологично базирани материали и традиционни печатни учебници и помагала.

Утвърждаване на 102 ОУ “Панайот Волов” като училище, което формира у учениците национални и общочовешки добродетели при подготовката им за социализация и реализация в живота.

Съвместна работа с родителите, УН, ОС, институции и организации като партньори в цялостната учебно-възпитателна работа.

VI. ПРИНЦИПИ НА РАЗВИТИЕТО

Ориентираност към личността	Най-важната задача за нас е успехът на отделната личност, разбиран като формиране у всеки ученик на знания и умения за индивидуална предприемчивост, за справяне и личностна реализация в динамично променящия се живот.
Равен достъп	Всеки ученик, постъпил в училището, има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му.
Сътрудничество	Успешната образователна и възпитателна политика се основава на широко участие в сътрудничество с родителите и други институции и държави.
Отговорност	Всички членове на педагогическата колегия и на помощно-обслужващия персонал, ангажирани в образователната, възпитателната и обслужващата дейност, осъществявана в училището, носят отговорност за постигане на трайни ефекти с дългосрочно въздействие.

Гъвкавост	Образователната и възпитателната дейност е ориентирана към многообразните личностни потребности и предоставя възможности за избор на учениците.
Единство в многообразието	Обучението, подготовката и възпитанието на децата и младите хора се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, която създава гаранции за защита и развитие на отделните култури и традиции в рамките на училищната образователна политика и общо културно-езиково пространство.
Традиции и новаторство	Административното ръководство и педагогическата колегия демонстрират воля и възможности за запазване на най-доброто от традициите на българското образование и възприемане на нови подходи и философии с цел постигане на по-добри резултати.
Автономност	Училището, като част от системата на образованието, ползва автономия да провежда собствена политика, отговаряща на държавните образователни стандарти.
Отчетност	Всички участници в образователната и възпитателната дейности отговарят и се отчитат за своите действия с цел осигуряване на ефикасност, ефективност и резултатност на политиките.
Ефективност	Динамично управление, реализация и обвързване на ресурсите с конкретни резултати, оценка на миналия опит и бъдещото въздействие.
Законосъобразност	Всички цели, приоритети, мерки и конкретни действия съответстват на Конституцията на Република България, на законите и другите нормативни актове.

VII. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ПОДЦЕЛИ

Стратегически цели	Подцели
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: Поддържане на високо качество и ефективност на УВП в съответствие с изискванията на ДОС и стратегията на МОН за развитие на образованието.	1.1. Осигуряване на качествено и ефективно образование. 1.2. Осигуряване на по-голяма практическа приложимост на обучението и ориентирането му към конкретни резултати. 1.3. Доразвиване и усъвършенстване на системата за оценяване.
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: Повишаване ефективността на управлението на училището.	2.1. Прецизиране на работата по избор на Обществен съвет. 2.2. Усъвършенстване на работата с УН. 2.3. Изграждане на креативна система за въвеждане на новите нормативни документи.
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: Ранно откриване на заложите и способностите на всяко дете и насърчаване на развитието и реализацията им.	3.1. Създаване на система по класове за ранно проучване на талантите на всяко дете. 3.2. Да се изгради вътрешноучилищна система за участие в различни тематични събития и празници.
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4: Извеждане на възпитанието като основа в цялостната УВР за формиране на характера, култура на поведение и успешна социализация.	4.1. Усъвършенстване на възпитателната работа с учениците с оглед пълноценно личностно развитие. 4.2. Разширяване и стимулиране на формите за обучение и възпитание в дух на уважение и благодарност, поемане на отговорност за здравословен начин на живот и грижа за околната среда.
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5: Привличане на ресурси от външната среда.	5.1. Изграждане на капацитет за разработване на проекти и участие в европейски и национални програми за развитие на образованието. 5.2. Привличане на партньори за участие в проекти.
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 6: Взаимодействие с родителската общност.	6.1. Изграждане на прецизна система от взаимовръзки и обратна информация за поведението и успеваемостта на учениците. 6.2. Съвместни дейности с родителите.
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 7: Осигуряване на висока степен на функционална грамотност в областта на ИТ и комуникативната компетентност.	7.1. Практическа приложимост на изученото учебно съдържание и поставяне на ученика в активна позиция по отношение на знанията. 7.2. Създаване на навици за

102 основно училище „Панайот Волов“

	самостоятелност, самоконтрол и самооценка на собствените постижения.
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 8: Усъвършенстване на системата за професионална квалификация на учителите, включително чрез използване на системата за диференцирано оценяване и атестация. Извеждане на член педагогически опит за училището.	8.1. Продължаване на изградената система за квалификация и кариерно развитие на учителите. 8.2. Насърчаване и развитие на неформалното и формалното учене през целия живот. 8.3. Съобразно съвременната динамична среда учителят да проучва нови форми за удовлетворяване на образователните потребности на учениците. Да умее да реструктурира пространството и времето на обучение. Да комбинира технологично базирани материали и традиционни печатни учебници и помагала.